

Metodika monitoringu druhů přílohy I směrnice o ptácích – metodická skupina kvakoš (kvakoš noční, kolpík bílý, volavka stříbřitá)

Autoři: Eva Cepáková, David Horal, Bohuslav Kloubec, Jiří Pykal, Jan Havlíček

Verze: 2020

Hlavní cíle průzkumu:

- získání aktuálních údajů o rozšíření, početnosti a vývoji populace kvakoše nočního, kolpíka bílého a volavky stříbřité na sledovaném území
- zjištění jejich biotopových nároků
- zjištění a popis faktorů s negativními dopady na populace jednotlivých druhů
- zjištění výskytu dalších ochranně významných druhů na kontrolovaných lokalitách

Metoda provádění průzkumu:

Výběr lokality

Známá hnízdiště brodivých i další potenciální lokality, tj. zpravidla rybníky s ostrůvky a deponiemi s porostem křovin nebo stromů, s pobřežními porosty křovin apod.

Metoda monitoringu

V hnízdní době proběhne monitoring pomocí kontrol známých a potenciálních hnízdišť stativovým dalekohledem z místa s dobrým výhledem s cílem sledovat jak průběh hnízdění, tak stav hnízdiště, případně i dodržování ochranných podmínek. Hnízdní lokalitu je potřeba sledovat po dostatečně dlouhou dobu, popř. se přemisťovat a sledovat ji z více směrů. V případě kroužkování mláďat (není součástí metody monitoringu) budou získány i údaje o jejich počtu a veškeré další zjištěné poznatky. Po ukončení hnízdění proběhne další sčítání počtu hnízd, a to v závislosti na charakteru lokality stativovým dalekohledem po opadu listí, nebo během přímé návštěvy hnízdiště po odletu ptáků (na ostrůvky se lze dostat např. po prvním zámruzu, nebo po vypuštění rybníka). Zaznamenávání jsou povinně všichni zjištění jedinci cílových druhů a volavky popelavé. U nalezených hnízd budou zaznamenány podrobnosti o hnízdech (druh stromu či keře, výška nad zemí aj.) a o stavu hnízdiště (např. stav ostrůvku). Získané informace budou součástí závěrečné zprávy.

Monitoring probíhá pouze za příznivých klimatických podmínek, tj. bez silného větru a deště.

Termín, počet návštěv a rozsah monitoringu

Nejméně 5 kontrol bude provedeno v pravidelných intervalech během období hnízdění (od příletu, tj. od 1. IV., až do 15. VIII.) a nejméně 1 kontrola bude provedena po ukončení hnízdění, tj. od opuštění kolonie ptáky až do II. dalšího roku. Denní doba není rozhodující.

Monitoring bude proveden na co nejvyšším možném počtu vhodných lokalit v rámci zájmového území. V oblastech, kde probíhal monitoring v minulosti, především na stejných lokalitách. Změna termínu, počtu návštěv a rozsahu monitoringu, popř. i další odůvodněné změny oproti metodice jsou možné na základě schválení odborným garantem.

Forma odevzdávání výsledků:

- nálezová data všech zjištěných jedinců (kolonií) kvakoše nočního, volavky stříbřité, kolpíka bílého a volavky popelavé.
- stručná textová závěrečná zpráva se všemi informacemi požadovanými metodikou. Řádně vyplněná tabulka závěrečné zprávy.
- zákresy všech sledovaných lokalit v podobě vektorových dat (formát shp.).

Zdroj:

Cepáková, E., 2006: Metody monitoringu ptáků – Volavka stříbřitá. Dep. AOPK ČR, Praha, 2 pp.

Horal, D., 2006: Metody monitoringu ptáků – Kvakoš noční. Dep. AOPK ČR, Praha, 3 pp.

Kloubec, B., Pykal, J., 2006: Metody monitoringu ptáků – Kolpík bílý. Dep. AOPK ČR, Praha, 3 pp.